

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 211. — ŠTEV. 211.

NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 9, 1922. — SOBOTA, 9. SEPTEMBRA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

STAVKARJI RAZMIŠLJAJO O MIROVNI PONUDBI

Izgledi za delno uravnavo železničarske stavke bolj ugodni danes, ko se je svet zopet sestel.

Chicago, Ill., 8. septembra. — Izvrševalni svet stavkajočih uslužbencev v železniških delavnicah se bo sestel danes tukaj na tajnem sestanku. Ker ni bilo nobenega posebnega zanikanja, se domneva, da se bo razpravljalo o predlogih, katere so stavile nekatere železnice, ki baje predstavljajo tretino celega železniškega omrežja dežele. Po razpravi bodo najbrž predložili te predloge v primerni obliki političnemu komiteju devetdesetih, ki se bo sestel v ponedeljek. Čas sestanka v ponedeljek je isti kot določen za zaslišanja glede sodnijske prepovedi, izdane od sodnika Wilkera sona na prošnjo generalnega pravdnika Daughertyja.

Carl Gray, predsednik Union Pacific železnice, je mnenja, da je stavka nepreklicno izgubljena, a je vendar nudi eno komescijo možem, ki se bodo vrnila na delo pred 15. septembrom, — namreč povratek penzijskih pravic.

Gray je pojasnil, da je zavlekel to svojo akcijo, dokler se ni prepričal, da posluje njegova železnica uspešno z novimi silami. Dostavlja pa se, da delajo sedanjí delavci dolge ure, "daljše ure kot želimo mi in dalje kot bi bili pripravljeni delati vsi drugi normalnih razmer." Vsi delavci so tudi ponudili povratek penzijskih pravic onim, ki bi se vrnilo do določenega časa na delo.

Washington, D. C., 8. sept. — Tukajšnji delavski voditelji pričakujejo danes izida njih postavnega boja proti prepovedi, katero si je izposlovala vlada v Chicagu proti stavkajočim uslužbencem v železniških delavnicah.

Tozadevna tožba je bila vložena včeraj pri najvišjem sodišču distrikta Columbia in v tožbi se napada postavnost čikaške inženjeve ter izjavlja, da niso stavkarji izvršili nobenega nepostavnega koraka pred prvim julijem ali od tedaj naprej.

VELIKANSKI VIHAR.

Stamford, Conn., 7. septembra. Po celem Connecticutu je divjal včeraj velik vihar, ki je povzročil ogromno škodo.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zasneljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.10	1,000 kron	\$ 3.40
400 kron	\$ 1.45	5,000 kron	\$16.50
500 kron	\$ 1.80	10,000 kron	\$32.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatici in Zadru.

50 lir	\$ 2.75	500 lir	\$ 24.00
100 lir	\$ 5.10	1000 lir	\$47.00
300 lir	\$14.40		

Za posiljavitelje, ki presegajo znesek dvajsetstot kron ali pa dvatisoč lir dovoljujejo po možnosti še posebni popusti.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

POGREB IRSKEGA VODITELJA

Slika nam kaže pogreb Michaela O'Learyja, vodilnika armade proste irske države.

ODOBRENJE PAKTA SE JE ZAKASNILO GRŠKE ČETE NA DIVJEM BEGU

Lewis je rekel, da je antracitna stavka končana, če bo odobren sklenjeni dogovor v soboto ali pa v ponedeljek. Radikalci proti pogodbi. — Nekateri delegati bi glasovali za sprejem, če bi smeli. — Lewis bo imel večino.

Wilkesbarre, Pa., 7. septembra. — Na stotine nezaposlenih premogarjev, ki so se bali, da bodo radikalci ali nespavljivi "nekaž vprizorili", je zasedlo vse sedeže in vsa stojšča, ko se je zbrala popoldne zopet konvencija antracitnih premogarjev iz treh držav. 690 delegatov, ki so imeli potrebne polnomoci, ni moglo vsled tega do svojih sedežev, in sestanek so morali vsled tega preložiti na jutri.

Na stotine nadaljnjih premogarjev je stalo zunaj ter skušalo priti v dvorano.

John L. Lewis in Filip Murray, podpredsednik, tudi nista mogla priti v dvorano.

Delegati so strogo protestirali proti temu in nekateri so celo zapretili, da bodo pospravili svoje stvari ter odšli domov. Tomaž Kennedy, predsednik okraja 7, ki je sedel na odru, je naenkrat objavil, da se popoldanska seja ne bo vršila in da se bo konvencija zopet sestala jutraj ob poldnevih. Da se prepreči ponovitev današnjega zavlečenja, bodo pripuščeni delegati le na temelju vstop in nikdo drugi ne bo smel v dvorano, dokler ne bodo delegati na svojih mestih.

Jutranjo sejo je izpolnilo kronološko poročilo glede pogajanj med delodajalci in delavci od časa, ko so se prvkrat sestali v New Yorku marca meseca pa do pretekle sobote v Philadelphiji. Kennedy ni še dokončal svojega

Stevilni delegati, ki so tukaj z navodili, naj glasujejo proti odobrenju dogovora, izjavljajo, da bi z veseljem glasovali za sprejem mirovne pogodbe, če bi smeli storiti to.

Rinaldo Cappilini, George Isaacs, Enoch Williams in Alex Campbell, voditelji ustašev, so zelo zaposleni, a Isaac je danes prižgal, da ne morejo nikamor naprej s svojim načrtom, da bi dogovor zavrnili. — Borili se bomo do konca, tudi če bomo poraženi, — je rekel.

690 delegatov bo imelo 1732 glasov, skladno s oficijelnimi poročili. Pristaši Lewisa trdijo, da bodo dobili 1200 glasov, a njih nasprotniki trdijo, da jih ne bo toliko.

Lewis je izjavil danes zvečer, da ne bo vprizorjen noben poskus, da se omeji debato. Načrt mednarodnega predsednika je nuditi vsakemu flavzočemu delegatu priliko, da govori, predno bo imel on sam svoj zaključni govor, ter pozval premogarje, naj sprejmejo dogovor.

Lewis je prepričan, da bo zmagal. — V soboto, ponedeljek ali kak drugi dan, — je rekel. — Le en izid je mogoč. Antracitni premogarji bodo sprejeli ta mirovni predlog kot eno največjih zmag v zgodovini njih organizacije.

TEROR ŠE VEDNO PLAŠI MADŽARE

Glavnega puntarja in organizatorja pogromov so aretirali. — Vlada stranka je strogo nacionalistična.

Brampsčta, N. J., 8. sept. Prišel se je odločilni boj med sedmimi elementi na Madžarskem ter organiziranimi tolpami, ki so terorizirale tako vlado kot splošno občinstvo. Politične zadrege ter prelivanje krvi, ki bo najbrž posledica tega boja, pa bodo pred tvojale obnem tudi glavno prebujno vlado grofa Bethlena.

Prva faza tega boja je obstajala v aretaciji poročnika Hejjas, katerega dolže, da je bil organizator pogromov.

Tipično za razmere na Madžarskem je bilo, da sta mogla Hejjas in polkovnik Pronay, dva načelnika belega terorja, ki sta odgovorna za smrt številnih Židov in socialistnih demokratov, do pred kratkim hoditi naokrog povsem neženirano, čeprav je vsak poseamezni človek na Madžarskem vedel, kakšna podla in nečloveška dejanja sta izvršila.

Ime Hejjas je vezvano s strašnim pogromom leta 1920, ko so takozvani "oddelki častnikov" v mestu Kečkemetu obkolili ter masakrirali nekako dvesto Židov. Po tem pogromu je ostal Hejjas ne le prost, temveč je postal celo načelnik organizacije, ki je znana pod imenom "Prebujajoča se Madžarska". Ta organizacija obsega približno 20,000 članov, večinoma dijakov ter izvaja usodepoln upliv na celo javno življenje dežele pod krinko bojevitiga antisemitstva.

Do pred kratkim nista mogla admiral Horthy in njegova vlada ničesar opraviti proti tem tolpam. Policija si ni upala poslužiti se odločnih odredb proti njim.

Preskave so pokazale, da je organizirala "Prebujajoča se Madžarska" bombni napad v prostih demokratičnega kluba v Budimpešti tekom preteklega spomladi, ki je povzročil smrt treh dobro znanih članov parlamenta. Oblasti pa so se bale odrediti energične odredbe proti tej močni organizaciji.

Areteacija Hejjas znači, da je sprejel grof Bethlen, ministrski predsednik, katerega stranka je pri zadnjih volitvah zmagała s tako večino, liberalno politiko, za katero se je že prej pogosto zavzemal, dasiravno je bil preslab, da bi ji javno sledil.

Odlični Madžari trdijo, da bi se vlada nikdar ne odločila za javen boj proti terorističnim organizacijam ter "Prebujajočo se Madžarsko", če bi skrbno ne premotrla političnega položaja ter se prepričala, da se lahko zanesne na policijo ter pretežni del armade.

Ker je stopil velik del madžarske vojaške in policijske sile na stran antisemitskega gibanja, pomenja areteacija Hejjas in več sto njegovih sledilcev značilno izpremembo v madžarskem javnem mnenju ter obenem tudi željo madžarske vlade, da si pridobi nazaj vsaj del simpatij, katere je izgubila v inozemstvu vsled političnega toka, katerega je vsilila Madžarski vojaška klika in ki je postal znan v inozemstvu kot "beli teror na Madžarskem".

Sedanja vladna stranka je strogo nacionalistična ter proti-boljševiška, vendar pa skuša odpraviti skrajno proti-židovsko razpoloženje, ki ga je še vedno opaziti kot reakcijo proti boljševiškem režimu Bela Kuna.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

LE MALO UPANJA ZA ZAJETE RUDARJE

Reševalci nadaljujejo s svojim junaškim delom, čeprav je skoro gotovo, da so zajeti že mrtvi. — 350 čevljev do skale, katero bodo morali prevrtati. — Reševalna akcija le počasi napreduje. — Kaj se je zgodilo, ko je bil izdan alarm?

Jackson, Cal., 8. septembra. — E. A. Stent, podpredsednik Argonaut Mining Company, je v svojem prvem oficijelnem ugotovilu, katero je izdal izza časa, ko je zajel ogenj per enim tednom 47 mož v rovu, izjavil, da so se možje v Argonaut rovu najbrž že zadušili.

Bojim se, da ne bomo mogli spraviti na dan nič drugega kot sedemstirideset trupel, — je izjavil Mr. Stent zastopniku Associated Press. — Jaz nimam nobenega upanja, da bi mogli rešiti katerega moža, ki je zaprt v rovu. Ne verujem, da bi dali zaprti rudarji signale iz svoje ječe kot so nekateri reševalci domnevali.

Izjavil pa je, da se bo nadaljevalo z naporji, da pridejo do mož, čeprav je pričelo prevladovati naziranje, da so že vsi mrtvi.

Manj kot dvajset čevljev so izstili tekom zadnjih štiri in dvajsetih ur v globini 3600 čevljev Kennedy rova, odkoder kopljejo reševalci že enajst dni, da dosepejo do Argonaut rova. Treba bo izkopati še približno dvesto in šestdeset čevljev, da pridejo reševalci do solidne skale, katero je treba nato prevrtati. Slične ovire je najti tudi v globini 3900 čevljev, kjer so napredovali reševalci le dvajset čevljev tekom zadnjih štiri in dvajset ur.

V svojem ugotovilu je rekel podpredsednik Stent:

Komaj je mogoče, da je imelo par starejših rudarjev toliko navzočnosti duha, da so zbežali v nižje ležeče dele rova, ko je bil dan alarm, da je izbruhnil ogenj. Če so storili to ter se tam zabarikadirali, je komaj mogoče, da jih je sedaj še par živih.

Argonaut rova pa ima izhod za silo, znan kot Mukdoon shaft. Povsem naravno je, da so se preplašeni rudarji napotili proti temu shaftu, ko so čuli signal, da je izbruhnil požar. Če so storili to, vemo mi, da so vsi mrtvi. Zadržali so jih plini.

Mi pa se ne oziramo na ta svoja mnenja ter kopljejo naprej. Spravili bomo moža na dan, žive ali mrtve, čimprej mogoče.

PRAVIJO, DA JE BIL GRIFFITH ZASTRUPLJEN

Truplo zamrlega irskega voditelja so izkopali ter baje našli sledove smrtonosnega strupa.

London, Anglija, 7. septembra. Arthur Griffith, vodja proste irske države, ni umrl vsled naravnih vzrokov, pač pa je bil zastrupljen, — kot se glasi v nekem poročilu, katero je priobčil londonski Daily Telegraph.

Truplo Griffitha so ekshumirali ter našli v njem sledove strupa, — pravi poročilo. — Poroča se o aretaciji nekega zdravnika ter dveh bolniških strežnic v zvezi s smrtjo Griffitha, a tozadevno poročilo ni bilo še potrjeno.

The Independence, nadaljni londonski list, pravi, da je po vest o zastrupljenju Griffitha krožila že več tednov po Dublinu, da pa je popolnoma neutemeljena.

Zgodaj danes zjutraj je prišlo semkaj poročilo, da sta Eamon de Valera in Erskine Childers, jetnika proste irske države v Corku, — skladno z nekim sporočilom na Central News iz Dublina. Glasi se, da je bil Childers težko ranjen, predno je padel v roke državnih čet.

SMRTI SVOJEGA MOŽA NI MOGLA PREBOLETI

Madama Sembat, soproga socialističnega poslanca, je izvršila samomor par ur po smrti svojega moža.

Pariz, Francija, 7. septembra. Novica o samomoru madame Marcel Sembat, žene francoskega poslanca, ki je umrl nenadno par ur poprej, je globoko pretresla celi Pariz.

Enajst ur je poteklo odkar je odšel in že sem se zakasnila, — je zapisala madama v svojem poslovilnem pismu na prijatelje. Izvršila je samomor poleg trupla svojega moža v neki vili v Chamonix, kjer sta se mudila na počitnicah.

Marcel Sembat in njegova žena sta imela velik krog prijateljev tako v političnih kot v umetniških krogih. Bila sta si verna in do skrajnosti udana. Madama Sembat se je v polni meri sovedeleževala političnega življenja svojega moža in ona sama je bila priznana in večja slikarica. Ljubezen in udanost obeh sta bila naravnost idealna in madama Sembat ni šla nikdar nikamor brez svojega moža. Kadar je govoril v poslanski zbornici, je bila ona vedno na istem sedežu na galeriji in povsod so ju videli ljudje hoditi priročno.

Pred par leti sta si postavila vilo v Chamonix, odkoder sta vprižarjala izlete v planine. Prijatelji, ki so obiskali ta par tekom tekočega poletja, izjavljajo, da niso še nikdar videli dveh bitij, ki bi bila tako srečna in harmonična v svojih skupnih stremeljenjih. Oba sta se neumorno pečala z vsemi zadevami človeškega življenja in njih dom je bil vedno poln mirne veselosti, kajti poseben M. Sembat je imel veliko smisla za humor in šalo.

Njegova smrt je morala pomenjati strašen udarec za njegovo ženo. Včeraj zjutraj se je pritožila da ga boli glav in kmalu nato je postal nezavesten. Krog poldne je umrl in ves preostali dan je ostala madama Sembat sama v hiši, poleg trupla svojega moža. Sprejela je le župana vasi, ki je prišel, da izrazi svoje sožalje v imenu občine ter nekega prijatelja Fisher in njegovo ženo, ki sta ostala pri njej do enajste ure zvečer. Eno uro pozneje je madama Sembat je završila svoje poslovilno pismo, katero je pustila na pisalni mizi svojega moža. Nato je odšla v sobo, kjer je ležalo truplo ter se usmrtila s strelom v usta. Ko so udri nqter služabniki, so jo našli že mrtvo poleg trupla moža, brez katerega ni hotela živeti.

OSEMINŠTIRIDESET KOZAKOV USMRČENIH.

Moskva, Rusija, 8. septembra. V Kijevu so usmrtili osemindridet kozakov, ki so bili pred kratkim spoznani krivim soudeležbe pri ustaji proti ukrajinski vladi. Moskovska vlada je prelozila na poznejši čas usmrčenje osemih protirevolucionarjev, ki so bili obsojeni na smrt v Simferopolu.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**GLAS NARODA**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in advance	\$7.00
For six months in advance	\$4.00
For three months in advance	\$2.50
For one month in advance	\$1.00
For one copy	10c

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in oznake se ne prišteje. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejajo bivalne naznake, da hitreje najdemo nastojnika.

GLAS NARODA

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2278

DAUGHERTY NA BEGU

Mitchell Palmer je bil brez dvoma eden onih visokih uradnikov Wilsonove administracije, kojih imena so postala nesmrtna.

Dokler bo v tej deželi proletarska manjšina, hrepeneča po prostosti, se bomo vedno spominjali imena Palmerja, kot predstavitelja ozkosrčne nestrpnosti, nazadnjaške nevednosti ter najokrutnejšega zasledovanja.

Obenem pa tudi ne bomo nikdar pozabili, da je svet zasramoval in zaničeval tega kvekarja še začasa njegovega uradovanja, kot ni še nikdar prej zaničeval kakega visokega uradnika Združenih držav.

Vsled tega je bilo ime Palmerja, ne le izraz najbolj omejene reakcije, temveč tudi primera zasluženega povračila.

Lahko razumemo, da je skušal naslednik tega najbolj blamiranega Amerikana, namreč Harry Daugherty, posnemati Palmerja. Sloves je namreč sloves.

Dogodki zadnjih par tednov pa so pokazali, da bo ta zakotni odvetnik iz Ohio, ne le dosegel takozvanega reformatorja iz Pennsylvanije, temveč ga v gotovem zmislu celo prekosil.

"Ženjalni" napad v Michiganu, kojega žrtev naj bi postalo par ducatov komunistov, ter indžunkšen, ki je na perjen proti železnikarjem, vse to nam priča o tako zmedenih možganih, da je človek lahko pripravljen še na marsikatero presenečenje.

Indžunkšen je bil dosedaj najhujši korak, ki ga je toril.

Najvišji uradniki ameriške justične uprave, ki trdi v ponedeljek enega tedna, da so nečisti obrekovalci in naščuvani slabihi podtaknili ustavnemu povelju pomen, ki ga nikdar ne more imeti, in ki je že v sredo istega tedna, pripravljen izpremeniti ta indžunkšen, da ne bo mogel v bodoče nihče trditi kaj napačnega, je izrekel v ponedeljek ali vedoma neresnico ali pa ni v sredo vedel, kaj govori. Na noben način ni tak omahljivec sposoben voditi justično upravo.

Poročajo o konferenci med Daughertyjem in senatorjem Borahom, tekoma katere je zahteval Borah, naj se besedilo indžunkšna izpremeni. Na ta način so dosegli sporazum, in prihodnji ponedeljek bo zvezni generalni pravnik predlagal izpremembo indžunkšna kot jo je priporočil Borah.

Železnikarji pa bodo imeli od tega kaj malo koristi, kajti "injunction" bo ostala pravomočna.

Vsako organizacijo delovanje je prepovedano. Oblasti bodo zamogle še zanaprej posegati v stavko pod tisoč pretvezami, izvrševati aretacije, dvigati obtožbe itd.

Položaj se je za stavkarje v vsakem oziru poslabšal, kajti sedaj manjka opozicijskega duha, ki je prihajal iz vrst liberalnega in delavstva prijaznega malega meščanstva.

Delavecem ne preostaja drugega kot le ena pot, da namreč omalovažujejo indžunkšen ter nadaljujejo s svojo borbo.

Indžunkšen je treba napasti pred sodiščem in sicer principijelno.

Boriti se je treba, ne proti obliki, temveč proti indžunkšnu. To se pravi proti sodniškemu vmešavanju v boj med kapitalom in delom. Proti diktaturi kapitalistične razredne justice, proti borečemu se proletariatu.

Za stavkarje, za železnikarske organizacije in seveda tudi za vse ostale unije, njih uradnike in člane pa velja naslednje: —

Indžunkšen je privatna zabava Daughertyja in njegovih tovarišev, ki prav nič ne zanima delavskega razreda.

Dopisi.

Hackensack, N. J. Domovino, sem bila primorana od dne 24. avgusta sem čitala brez njegove vednosti. novicami iz Jugoslavije, da je nekdanji Ivan Segar iz Zamostea pod namišljenim imenom odšel s svojo 10letno hčerko. Ker se zadeva tiče moje osebe, naj tem potom objavi, da sem odpotovala pod svojim praviim imenom kot ameriška državljanka, z namenom, da obdržim državljanstvo in da nudim hčerki temeljitejšo izobrazbo nego bi jo mogla nuditi stara domovina pod današnjimi razmerami. Ker sloves moj soprog ni hotel pod nobenim pogojem vrniti v adoptirano Route 2, Box 64, Amherst, Ohio.

Amherst, Ohio.

Tukaj je umrl Blaž Robič, doma iz Kranjke gore, star 53 let. V Ameriki je bival osemnajst let. V starem kraju zapuščal tri brate in eno sestro, enega brata pa nekje v Ameriki. Ako hoče ta brat kaj izvedeti o njem, naj piše na naslednji naslov: Joseph Oman, 287 Union St., Hackensack, N. J.

Joseph Oman, 287 Union St., Hackensack, N. J.

Novice iz Slovenije.

Umrla je

v Domžalah posestnica in gostilničarka Marija Kuhar, rojena Starč, v 75. letu svoje starosti.

Slovenec utonil v Donavi.

Orožnik Anton Rebernik, prideljen orožniški podoficerški šoli v sremski Kamenici, je pri kopanju v Donavi utonil. Sošolci in oficirji učitelji so pokopniku privedli častni pogreb. Rebernik je bil rodom iz St. Jurja v Slov. goricah.

Nezgod.

Posestnikova hčerka Francka Kern iz Potoka pri Kamniku je zašla doma neopaženo na pod in stikala tam okoli slamernice. Ko je segla z desico med koles, se je isto primaknilo ter ji zmečkalo vse prste.

Tatovi na delu.

Krojaškemu pomočniku Ivanu Kregarju z Visokega je bil ukraden nahrbtnik, v katerem je bilo manufakturnega blaga v vrednosti 15.000 kron.

Trgovcu Andreju Mauserju iz Srednje vasi je bila na kolodvoru v Metliki ukradena denarnica, v kateri je imel 50.000 kron.

Iz justične službe.

Sodnik Anton Radej, doslej prideljen okrajnemu sodišču v Celju, je premeščen kot drugi sodnik k okrajnemu sodišču v Vranskem.

Neverjetne razmere na šentvidski šoli.

"Kmetijski list" poroča o naravnost neverjetno škandaloznih razmerah na šentvidski ljudski šoli pri Ljubljani, na kateri je vodja Bajec, veroučitelj pa dekan Zabret. Poleg velikih tatvin se je dognala pri nekaterih učencih tudi popolna naravna propadlost. 17-letni fantje so pohotno izrabljali šolske učence.

Obrtno nadaljevalna šola v Središču.

Po dolgotrajnem prizadevanju obrtnih krogov dobi trg Središče končno potrebno obrtno nadaljevalno šolo. Šola se odpre letošnji jesen in sicer za enkrat pripravljeni tečaj in prvi letnik. Vodstvo šole prevzame šolski ravnatelj Kosi.

Doktorjem eksportne akademije.

je bil promoviran na akademiji v Lausanni (Švica) Bogomir Hofbauer, sin okrajnega glavarja Hugona Hofbauera pri oddelku za notranje zadeve v Ljubljani. Utegne biti to sploh prvi Slovenec, ki si je pridobil na težkem francoskem švicarskem vseučilišču doktorsko čast.

Karl Cankar — kanonik.

Naš rojak Karl Cankar, tajnik škofijskega ordinarijata v Sarajevu, je imenovan za kanonika vrhbosanskega kapitlja.

Izpred deželnega sodišča v Ljubljani.

Meseca aprila je priredil dr. Korošec skupno s poslancom Brodarjem klerikalni šod v Radovljici, ki je bil zelo buren. Klerikale so se silno bali udeležbe samostojnežev (članov Samostojne kneske stranke) in so zato že nekaj dni poprej sklenili, da jih bodo, če treba, tudi s silo odstranili iz zborovališča. To se je tudi zgodilo. Ko so samostojneži obema politikoma ugovarjali, so klerikale navallili nanje in jih potisnili s shoda. Pri tej priliki je klerikalniškarski mojster Triller, bivši socialist, sedaj pa klerikalec, udaril s tako silo dvakrat po glavi samostojneža posestnika Ivana Ažmana iz Hraša, da ga je težko poškodoval. Zdej je bil Triller od deželnega sodišča v Ljubljani obsojen na 14 dni ječe s trdim ležajem in dvakratnim postom. Vrh tega mora plačati posestniku Ažmanu skupno 1850 Din kot odškodnino za bolečine, zdravniške stroške in vse pravne stroške, ki tudi niso majhni. Posestnik Ažman je vse od sodišča priznane mu zneske žrtvoval prostovoljno za tiskovni sklad Sam. kmet. stranke.

Velika tatvina v Sisku.

Neznani zločinci so vlomili ponoči v mestno blaginjo v Sisku in odnesli gotovine v znesku 328.000 kron. Vlomilcev še niso dobili.

Choate-jevi dobri odgovori.

Pokojni Joseph Hodges Choate je kmalo postal v Angliji, kamor ga je imenoval leta 1899 predsednik McKinley poslanikom, znan po svojih šalah in dobrih odgovorih. Nekega dne je neki predzorni mladi mož po pomoti zamenjal svoj klobuk s Choate-jevim. Ko je vrnil klobuk, je rekel: "Kako značilno! Najini glavi sta skoraj enaki." "Da", je odvrnil Choate, "toda notranjost je različna." — In če vzamete od našega lekar narjara ali prodajalca zdravil steklenico, katere zmanjost je podobna steklenici Trinerjevega Grenkega Vina, boste kmalo pronašli, da je notranjost različna. Edinole Trinerjevo Grenko Vino vam lahko da hitro in gotovo pomoč v slučajih slabega teka ali zaprtja naplujenosti, glavobola ali drugih žledolnih neredov. Izčisti želodec in čreva, in ker je resnična tonika, jo oživi ter da s tem potrebno moč, da opravi delo na uspešen način. Ker je jesen blizu, imejte doma tudi Trinerjev Limenent za revmatizem in lumbago ter Trinerjev Mirilec kašlja zoper prehlade.

Organizacija veleposestnikov.

Veleposestniki v Sloveniji, ki se jih tiče agrarna reforma, se v zadnjem času pridno gibljejo in organizirajo. Tako so imeli pred kratkim v Mariboru sestanke, na katerem so sklenili protestirati zlasti proti deložitvi največ 50 ha in zahtevajo vsaj prvotno določeno.

Peter Zgaga

Odkar se je ciganka premufala s pete ceste neznankam, je našim rojakom jako dolgočasno. Ciganka je bila vendar tako fajn ženska. Vse so ji dala, karkoli je zahtevala in še kak kvoder po vrhu, da je bolj držalo. Za pol dolarja je povedala preteklost, za dolar sedanjost, za pet dolarjev pa vso rožnato bodočnost.

Rojaki so ji nosili limone, mleko in jajca ter jo vpraševali vse mogoče stvari. Povedala je ponavadi tako, da je bilo ženi prav in mozu narobe, oziroma ženi napak in mozu povšeč.

Naši rojaki pa ne morejo živeti brez copernije. Kakor hitro je ciganka odnesla pete, so začeli klicati duhove s pomočjo male mizice, ki ne sme biti niti zbita, niti zlimana, pač pa tako pravilno narejena, da se vsak kos z drugim sklada brez lima in brez evkov. Posedajo krog mize in drže prste narazen in kolena skupaj. (Če so ženske v družbi, je ravno nasprotno.) Duh se kmalo oglasi in prične trkati. Čim bolj so natrkani, temveč je krkanje po glavi in možganih.

Gompers namerava proglasiti generalni štrajk. Že vsaj enkrat naj bi Gompers zaštrajkal, ko mu bodo ponudili kapitalisti težke tisočake v podkupnino, pa bo izvanredno dobro za vse člane njegove federacije.

Dva sta se pogovarjala. In prvi je rekel: — Celo noč nisem spal. Celo noč nisem zatisnil očesa!

— Kako bi mogel spati, če ne zatisneš očesa?

Vse na svetu se izpreminja. vsega je enkrat konec, vse preneha biti, vse umre.

Samo upnika ne vzame zlodej. Devet življenj ima — kot mačka.

V Washingtonu je bil te dni silen vihar. Takega dežja že ni bilo izza leta 1878.

Upam, da že vsaj ni vdrila Volsteadova voda v klet.

Neka Amerikanka je dognala, da je imel Kristof Kolumb rdeče lase.

— Saj smo vedeli. — Bodo rekli Irci, — da je bil naš človek, ne pa Italjan.

Iz Owosso, Mich., poročajo: Sodnik Nichols je obsodil devetnajstletno Thelmo Crisler na pet dni ječe, ker je hodila v moški obleki naokoli. Delala je v tovarni med samimi moškimi, pa ni nihče med njimi vedel, da je ženska. Vsak jo je smatral za moškega.

Do tukaj je poročilo čisto nedolžno. Značilen je pa naslednji stavek: Da je omenjena ženska spola, je prva ugotovila neka ženska, s katero se je sprijaznila.

Če gre par devic v cerkev vtrije poslušat pohujšanje Brenna, jim bo franciskan z besedo zaudal, strasti jim našgal, da čez leto in dan ne bo več devica nobena.

Oh, kaj bi dal človek, da bi dandanašnje pivo, ki tako strahno po vodi diši, že vsaj malo po pivu smrdelo!

Prohibicionisti zatrjujejo, da je prohibicija: zvečala prosperiteto; rešila naše delavske probleme; odpravila zločine; povzdignila našo moralno; zmanjšala število ločitev zakonov; proizvedla večje spoštovanje do postave; odpravila korupcijo; izboljšala zunanje odnose; zmanjšala število milijonarjev; povečala patriotizem; nas napravila bolj vesele.

To je enajst gorostasnih laži. Da jih bo ravno dvanaest, naj se pristavim, da je Peter Zgaga prohibicionist.

Jugoslovanska

Katoli. Jednota

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplaćanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 643 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MILADIC, 1234 W. 15 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4322 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor.

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 538 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišniška splošna naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Izvoz mesa iz Jugoslavije v Francijo.

Kakor smo že poročali, je neka velika zagrebška firma nedavno poslala 5 vagonov svinjskega mesa v Francijo. V tamonjnih trgovskih krogih je ta pošiljatev vzbudila veliko senzacijo z ozirom na zelo dobro kvaliteto blaga. Te dni odide zopet ista garnitura z blagom v Pariz. Topot se bo odpravil gobje svinjsko, telečje in eventuelno tudi ovčje meso. Od slej se bo meso izvažalo vedno in ne le v Pariz, ampak s časom tudi v Belgijo in na Angleško.

Mrtvo dete v zavoju.

Snažileci vagonov so našli te dni na zagrebškem kolodvoru v brzovlaku zavoj, za katerega so mislili, da ga je pozabil kak potnik. Ko so razvili zavoj, so našli v njem mrtvega novorojenčka. Po klicani zdravnik je izjavil, da je dete bilo živo zavito v zavoj in da se je zadušilo v močnem ovčjem papirju. Čigavo je dete, se doslej ni moglo dognati.

Nevarna tatica.

V zadnjem času se je pojavljala v Zagrebu neka ženska v raznih stanovanjih in je prosila, da bi si

mogla tam malo odpočiti, in sicer sedeti v kuhinji, ali pa malo spati v neki postelji. Kakor hitro se je pa našla priložnost, je ženska otvorila vrata in omare ter izmaknila, kar ji je prišlo pod roke. Na ta način je bilo več oseb slabo plačanih za svojo dobroto. Končno se je policiji posrečilo nevarno tatičo prijeti. To je znana tatica in vlomilka Elizabeta Fajdiga, ki je bila svojočasno iz Zagreba izgnana. Izročili so jo sodišču.

Tihotapska afera v Banjaluki.

Kakor poročajo sarajevski listi, so prispeli iz Siska te dni trije novi aretiranci v zapore banjaluskega sodišča v zadevi znane tihotapske afele bivše tankajšnje občinske uprave. Vsi trije aretiranci so carinski uradniki iz Zagreba, in sicer: Ivan Sembolek, Juraj Medović in Anton Bačić.

Sinpatičen pojav.

V Beogradu se je našlo okoli sto mlajših solanih ljudi: profesorjev, inženjerjev, zdravnikov, policijskih uradnikov, učiteljev, upravnih uradnikov, ki so se obrnili na vladu s prošnjo, da jim dodeli na jugu države (v Macedoniji) dva okrožja, v katerih bi oni prevzeli vso javno upravo. Hvale vredno!

**Delnice
Jadranske Banke.**

Narastajoče poslovanje Jadranske banke v zvezi z njenim ekspanzivnim delom v vseh panogah gospodarskega življenja v domovini je izkazalo potrebo povečati lastna obratna sredstva zavoda. V izvršitvi sklepa občnega zbora od 27. maja se je sedaj povišalo delniško glavnico od 120 milijonov kron na 240 milijonov kron z izdajo 300.000 delnic po K400 ali Din.100 nominalne.

Iz množestvilnih vprašanj naših strank glede nakupa delnic nam je sklopiti da bojo naši izseljenci želeli nabaviti delnice III. izdaje, vsled česar se je rok za podpisovanje v Ameriki podaljšal do 31. oktobra t. l.

Naši izseljenci ki še niso delničarji lahko kupijo delnice pod istimi pogoji kakor nedelničarji v domovini.

Cena za eno delnico je:

(K400 za glavnico in K360 za rezerve) K760.
doštevši 5% obresti od 1. jan. do 31. okt. 1922 : : : : K 31.70
K791.70

Delnice imajo pravico do dividende za 1. 1922.

Za leto 1921 dividenda je imela 12% to je K48, in je pričakovati za leto 1922 še boljši dehodek.

Za vpis in informacije se obrnite na:

Frank Sakser State Bank

Glavno zastopstvo Jadranske banke.

82 Cortlandt Street

New York City

ČUDNA ZAPUŠČINA

Roman. — Francoski pisatelj L. B.

Prevodil G. P.

50

(Nadaljevanje.)

Šestnajsto poglavje.

GOSTJE GOSPODA SERENO.

Salta ali pravzaprav San Miguel de Salta, leži v dolini, skozi katero teče več gorskih voda. Dolina je precej obljubena ter vrši precej živahno špedicijsko trgovino z Bolivijo. Eden najbolj premožnih trgovcev v mestu je bil senjor Rodrigo Sereno, ki je imel svoje hiše in svoja skladišča pri severnih vratih mesta.

Bilo je pozno popoldne nekega dne. Mestni obiskovalci so že zapustili prostor in tuji gostje so šli že spat. Senjor Rodrigo je sedel sam v veliki sobi ter zaključeval svoje račune. Tedaj pa je čul zunaj korake. Takoj je vrgel robež preko denarja ter vstal, da bi dovedli ne zapazil s čem se pečal. V onih krajih ne more biti človek nikdar dosti previden. Tedaj pa so se odprla vrata in vstopila sta dva moža. Ko ju je Sereno zagledal, se mu je takoj razjasnil obraz.

— Buenas tardes, — je rekel ter jima podal roko. Bila sta gambusino in Periljo.

— Prvi se je ozrl po sobi, zapazil robež na mizi ter rekel:

— Ste šteli denar ter ga skrili pred nama? Od kodaj imate za človeka, kateremu ni mogoče zaupati?

— Ne govorite tako, — je odvrnil gostilničar. — Ko sem čul korake, nisem vedel, kdo bo vstopil. Dobrodošla. S čem lahko postrežem?

— Prinesi nekaj prigrizka ter dve steklenici vina. Nato pripravi toliko provijanta kot ga je treba za dva moža, ki hočeta za en teden v gore ter ne vesta, če bosta kaj ujela.

Sereno je izginil ter se kmalu vrnil z vinom in prigrizkom. Sedel je knjima, ko sta pričela jesti in piti ter vprašal konečno:

— Od kod senjorja?

— Iz Tucumana, — je rekel gambusino.

— S pošto?

— Da, ravno sva prišla.

— In ostaneta danes pri meni?

— Le pol noči in nato odjaha. Misli, da imate dve dobri muli za naju?

— Gotovo. Za taka kot sta vidva, jih imam vedno.

— Koliko?

— Plačala bosta le po dvajset bolivianos.

— In če nimava denarja? — se je smejal gambusino.

— To je prav tako kot da bi ga imela. Ali ste mi ostali še kaj dolžni?

— Dobro. Plačala bova, ko se vrneva. Preskrbite nama dobro posteljo, kajti pošta je prerahljala najine kosti. Predvsem pa bi rada vedela, kje dobijo Mojos Indijance.

— K tem hočeta? Pretkani lopovi. Jaz bi jim ne zaupal.

— Ker vas ne poznajo. Jaz pa sem njih prijatelj.

— Našla jih bosta v okolici Guanacotales, kjer lovijo sedaj.

— To mi ni ljubi, kajti izgubljati moram čas, ker sem hotel v drugo smer.

— Kam?

— V gore. To naj vam zadostuje. Vi boste dobili svoj denar tudi če ne veste, kam jahamo.

— To vem. Oprostite.

Odšla sta spat in par ur pozneje sta odjaha naprej.

Sereno je gledal z obema z obrazom, kot da je napravil najboljšo kupčijo. Že večkrat je pomagal gambusinu iz zadrege ter vedno dobil vse plačano, z obrestmi vred.

Naslednji večer pa je dobil Sereno nadaljne goste in sicer več kot dva. Ravno je bil reštel denar, ko je čul korake. Vstopilo je šest dvajset mož, ki so bili oblečeni v obleke iz usnja. Vsi so bili pokriti s širokrajnimi klobuki z izjemo dveh, ki sta izgledala kot Indijanca.

Sereno je poznal par teh mož in prav posebno pristržno pozdravil očeta Jaguarja. Slednji je naročil vino ter vprašal, če bi mogel dobiti v pol ure dosti pečenke za vse ljudi. Hotel je tudi kupiti šest in dvajset dobrih mul.

To je bila dobra kupčija. Šel je v kuhinjo, da naroči vse potrebno ter se vrnil v sobo za goste, da sprejme nadaljna naročila. Gostje so sedeli zamišljeno in tega ni mogel Rodrigo dolgo časa prenesti. Vprašal je vsled tega očeta Jaguarja:

— Ali smem izvedeti, odkod prihajate, senjor Jaguar?

— Iz Tucumana, — se je glasil odgovor.

— Pa ne s pošto?

— Ne.

— Pošta je včeraj prišla. Pri meni sta se ustavila dva gospoda, ki sta se vozila s pošto, dva znana in zelo slavna gospoda. Čudili bi se, če bi čuli imena obeh.

Tedaj se je oglašil eden iz družbe:

— Kdo pa sta bila?

— Eden obeh je bil slavni bikoborec Antonio Periljo.

— V svoji priprostosti ni zapazil, kakšen utis je napravilo to ime na goste. Spogledali so se molče in nato je vprašal oče Jaguar kot brezbržno:

— In drugi?

— Ta je bil slavni gambusino, Benito Pajaro.

— Tako? Odkod pa sta prišla?

— Iz Tucumana s pošto. Kupila sta dve muli ter provijanta za en teden in malo po polnoči sta odpotovala.

— Kam?

— K Mojos Indijancem, ki love sedaj krog Guanacotales.

Gostilničarja so medtem poklicali v kuhinjo in tako so lahko gostje nemoteno izmenjali svoje opazke. Jaguar je rekel:

— Komaj bi človek vrjel. Kaj praviš k temu, Geronimo?

Gambusino in Periljo sta morala priti zelo hitro s konji, — je odvrnil vprašani. — To je edina rešitev uganke.

— To mislim tudi jaz. Dobro, da nismo čakali na pošto. Gambusino je za cel dan pred nami, a mi bomo vendar preje dospeli na lice mesta, ker hoče on najprvo k Mojos Indijancem ter mora napraviti ovinek. Nadaljna prednost za nas je, ker vemo iz katere smeri bo prišel.

— Kaj pač hoče pri Mojos?

— Čudno vprašanje, — je odvrnil oče Jaguar. — To je lahko uganiti. On hoče iskati zaklad. Zato je treba časa, dosti časa in pride jim alahko provijant. Tega je treba obnoviti z lovom in to bodo preskrbeli Indijanci. Nadalje jima je tudi treba nekaj varstva, kajti Indijanci bodo postavili straže.

(Dalje prihodnji.)

Labodnica.

Maks Simončič

Ko se je Jan prebudil iz omedlevice, prvi hip ni vedel kje je. Nad naravo je ležala noč temna strašna. Oster veter je brl čez plan in njegovi cvileči glasovi, pomešani z vršanjem bičevja, nastoželega kraj reke, so se kakor stok umirajočih žalostno podili po planjavi, vedno dalje in dalje.

Izpod neba je pršil rahel dež, kakor precejšen skozi sito. Nekje v daljavi morda na desni, morila na levi, je bilo slišati vpitje in stok ranjenih, a vedno redkeje vedno slabše, dokler ni končno život in zavedel se je popolnoma.

Neznana tesnoba mu je stisnila srce in tudi on je poskusil kričati; a samo nerazložno hropenje mu je privrelo iz prsi in utrujen je utihnil. Poskusil je vstati, a kakor da ni njegova mu je omahnila glava in udarila ob zemljo. Ostra bolečina mu je pretresla ves život in zavedel se je popolnoma.

Da, je pomislil ranjen sem. In kako tudi ne! Njegova stotnica je dobila nalog prodreti od reke San, pozvedeti ondi mož sovražnika in se potem nemudoma vrniti k polku. Vse je bilo srečno izvršeno, a naenkrat, ko so bili že skoraj na varnem polno sovražnika okoli njih, kakor zraslega iz zemlje.

In zabučalo je na vsej črti in zajakalo, kot da sta zbesnela nebo in zemlja. Šumenju granat in sikanju šrapnel je odgovarjalo vpitje ranjenih in umirajočih njih prosknje in kletve, zamolkli udarci puškinih kopit in potem skoraj hipoma popolna tihota.

Pogledal je okoli sebe.

Vsa plan pokrita z mrtvimi in ranjenimi. Ob njegovih nogah brezobrazna kepa mesa, a še živa in se gibajoča in v svojem življenju strašna do zblaznelosti.

V daljavi je zagledal bežati par tovarišev in začel je bežati tudi on. A naenkrat ta silna bolečina v prsih. Kot da so se razleknile vse kosti, mu je bilo. Šel je še nekaj korakov a v glavi mu je šumelo, tema mu je zagrnila oči in padel je.

No, in sedaj leži tu. Kako da ga niso pobrali?... Najbrže jih ni bilo mogoče ali pa so mislili, da je že mrtev.... Dolgo tako ne bo treba čakati. Čuti, kako mu poje-majo moči. Ni ga ravno groza smrti, a bolečine.... Mogoče, da jih ne bo čutil. Počasi mu bo zmanjkalo zavesti, zaspal bo in... Škripanje voza ga je vzbudilo v premišljevanju.

Najbrž je saniteta prišla pobirati ranjenece je pomislil. Poskusil je kričati, da bi jih opozoril nase. Val krvi mu je bruhal iz ust in začutil je nekako olajšavo.

Kaj pa, ako ga je kar naenkrat nepopisna želja po življenju, po onem življenju, kateremu se je odpovedal pred par trenutki popolnoma.

Z rokama je začel tiščati rano, da bi kolikor mogoče ustavil krvavenje.

Kako bo mati vesela, ako pride nazaj! Gotovo sedi reva cele noči sama doma, misli nanj in plaka.

In začutil je tako hrepenenje po nje, ki mu je bila življenje, ki mu je bila vse na tem svetu, da je skoraj nehote vskriknil:

— "Mati moja, ljubljena mati!"

Kakor krik na smrt zadetega laboda, tako žalostno, a vendar veličastno je zaplulo po planjavi, hitelo v daljavo in slednjič zamrlo v nočni tišini.

In zagledal je nad seboj sklonjen obraz in dvojce milih, tako ljubih mu oči, zardelih od joku v nočeh, prečutih zaradi njega, ga je žalostno smehljalje vabilo k sebi.

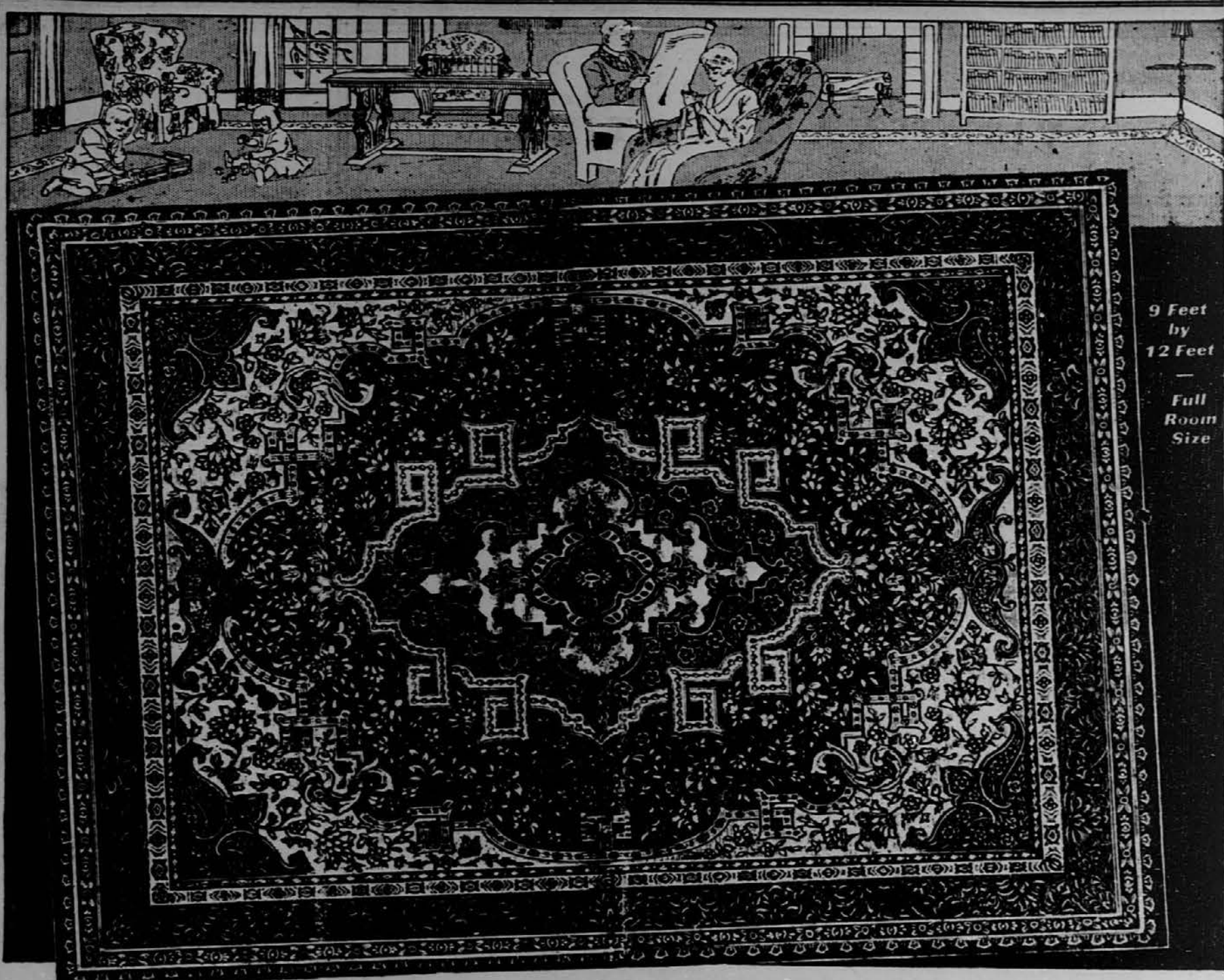
Škripanje voza je utihnilo in rezek glas je pretrgal tišino: — "Kdo tu!"

Dvojce sene je zapustilo voz in odhitelo proti kraju, kjer je ležal Jan. Ena njih je nosila svetilko in velik rdeč križ sredi stekla je s svojim rudastim svitom obsvetljeval planjavo, da je bilo vse kakor poplajvano s krvjo.

— "Tu!"

Žar svetilke je obsvetil Jana, tihega in mirnega, samo v smrtni grozi šepke razprte oči so v nemi tožbi strmele proti nebu.

— "Avstrijec!"

9 Feet
by
12 Feet
—
Full
Room
Size

vam prinese to brezšivno, volnato Bruseljsko preprogo

Knjiga 368 strani BREZPLAČNO

Hartmanovo podjetje vam da življensko priliko, da si nabavite to veličastno, brezšivno, volnato preprogo po bruseljskem vzorcu po najnižjih pogojih in po najnižji ceni. Samo \$1 pošljite sedaj in mi vam pošljemo preprogo. Imejte jo 30 dni na prosti poskušnji, in če potem niste zadovoljni, jo vrnite, mi vam bomo pa vrnili \$1 ter plačali prevozne stroške na obe strani. Če jo obdržite, jo boste plačali približno v enem letu, — vsak mesec malo. Ta čudovita preproga je **krasna** in tako **presenetljivo poceni**, da jo morate videti, če hočete spoznati, kako izvanredne vrednosti je — knjujo, da jo lahko primerjate s preprogamivlad cesar jo z veseljem pošljemo na prosto po katere prodajajo dvakrat dražje. Izdajatelj tega lista veda, da je Hartmanovo ugotovilo resnično in so prepričani, da boste zadovoljni.

NENADKRILJIVE BARVE — elegantni orijentalški medaljonski vzorci.

Stkana iz finih včlenenih niti. Eden najbolj umetniških vzorcev, kar jih je bilo kdaj nujenih v brezšivni volnati bruseljski preprogi. Tesno stkana iz najfinjših volnatih niti, izbrana, da da najbolj trajno kakovost. Preiskujte pletivo in težo — traja dolgo časa, — ker je napravljena za službo. Razveselite vas bodo barve — rdeča, vijolična, zelena, modra, in vsiljeva, okuano sestavljene v mehke, bogate, harmonične nianse. Vzorec je bogatega orijentalkega vtisa z medaljonskim središčem ter s lepim, alagajočim se okvirjem. Tak eleganten vzorec je ponavadi videti le na najbolj dragocenih preprogah. Samo če vidite to preprogo na tleh v vašem domu, lahko preccnite, kako elegantna in trpežna je, in kako bo sama okrasila vso sobo. Poskušajte — na naš riziko.

Naročite št. 34DDMA27. Cena \$26.75. Pošljite \$1 sedaj. Ostanek \$2.50 mesečno.

Razprodajna cena -- in skoraj eno leto za plačati.

Vam se bo zdelo, da morate plačati drugo za malo preprogo tolikokrat mi zahtevamo za to elegantno, ki pokriva celo sobo. In ko nam poide zaloga, ne bomo imeli tega vzorca za nobeno ceno na razpolago. Ne odlašajte. Vi nič ne rizirate. Obdržite jo ali pa vrnite. Toda imejte jo 30 dni na prosti poskušnji, in boste videli, kako izgleda — potem se odločite. Pošljite samo \$1 in kupon, dokler je ponudba veljavna.

HARTMAN FURNITURE & CARPET CO.
Dept. 4863 CHICAGO, ILL.
Copyright, 1922, by Hartman's, Chicago

“Mrtev!”

Pokrivala sta ga ruska vojaka, pobrala malo knjižico, ležečo kraj njega, in odšla k vozu po lopato.

A v knjižici, umazani od krvi in blata, je bilo pet besedi, pisanih s tresočo roko v uri smrtne bridkosti, v uri ločitve od najdražjega: “Mati, jaz sam te ljubim!”

Žena — razbojnik.

V Berani v Črni gori se je te dni prijavila orožnikom žena Anica Popović, ki je bila dve leti okoliščih strah in trepet.

Za boleznin in bolečine
PAIN-EXPELLER
Tvorilna znanost reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Prijatelj v Potrebi

ZA VAŠ DOLAR =
ste pošteno in hitro postreženi kadar rabite uro, zlatnika, srebrnino, prstan, Diamond, dalje ako želite pravi glasni Columbia gramofon, slovenske plošče, in če družiti potrebujete pravo evlinsko zapestje, regalice, kape itd.; če se obrnete do imenitega veletrgovca Slovence, kateri razpolaga blago po celi Ameriki nad 16 let pa iz njega izkaj kako napravljenost. Poskusite me enkrat pa se boste prepričali.
Pišite po brezplačno ceniko na
IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Umrla je

pri svoji hčeri učiteljici v Pevni pri Gorici Ana Fajgelj, roj. Oblak, v loba po raznem Danilu Fajgelju, slovenskem skladatelju.

Grozdje

Vsak dan odpošljemo kare muškata, mission-grozdja in zinfandela. Za hitro službo brzojavite za cene in pogoje. Izkoristite našo kakovost in službo. Mi prodajamo po net-teži ter ne računamo posebej za bokse.

P. EHRLICH & COMPANY
267 Wholesale Terminal
Los Angeles, Calif.

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljani.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE.
Drugi del: OBLIKOSLOVJE.
Tretji del: VAJE.
Četrti del: POGOVORI IZ VSAKODANJEGA ŽIVLJENJA.
Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.
Šesti del: VPRASANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, cena s poštino

\$1

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA" ADVERTISE IN "GLAS NARODA"